

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատված է

ԵՊՀ գիտական խորհրդի

2017 թ. մարտի 2-ի թիվ 5 նիստում

Գիտական խորհրդի նախագահ

Ա. Հ. Մինոնյան

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ
ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳ

ԵՐԵՎԱՆ 2017

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատված է
ԵՊՀ գիտական խորհրդի
2017 թ. մարտի 2-ի թիվ 5 նիստում

Գիտական խորհրդի նախագահ՝ _____ Ա. Հ. Սիմոնյան

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ
ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳ

ԵՐԵՎԱՆ 2017

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Մագիստրոսական թեզը ինքնուրույն հետազոտական, վերլուծական և/կամ կիրառական նշանակության ավարտուն աշխատանք է, որն արտացոլում է սվյալ մասնագիտական ոլորտում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և ինքնուրույն ուսումնասիրություն կատարելու կարողությունները, ինչպես նաև գիտական խնդիրներ բարձրացնելու և նոր լուծումներ առաջադրելու հմտությունները:

1.2. Մագիստրոսական թեզի կատարումը և հրապարակային պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի ավարտական պահանջներից են:

1.3. Մագիստրոսական թեզը մագիստրոսի կրթական ծրագրի անհատական և ամփոփիչ բաղադրիչն է, որի պատրաստումը և պաշտպանությունն առկա ուսուցման դեպքում իրականացվում են 2-4-րդ կիսամյակներում, իսկ հեռակա ուսուցման դեպքում՝ 3-5-րդ կիսամյակներում: Բոլոր ուսանողները մինչև 1-ին (հեռակա ուսուցման դեպքում՝ 2-րդ) կիսամյակի ավարտը պետք է ունենան թեզի հրամանագրված թեմաներ և ղեկավարներ: Թեզի պատրաստման և պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 27 կրեդիտ աշխատաժամակ:

2. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

2.1. Մագիստրոսական թեզի օրինակելի կառուցվածքը ներկայացված է Աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1. Մագիստրոսական թեզի օրինակելի կառուցվածքը և ներկայացվող պահանջները

Կառուցվածքը	Ներկայացվող պահանջները
<i>Տիտղոսաթերթ</i>	Տիտղոսաթերթը լրացվում է համաձայն Հավելված 1-ում ներկայացված ձևաչափի:
<i>Ստորագրությունների էջ</i>	Մագիստրոսական թեզի տիտղոսաթերթին հաջորդող էջում ստորագրում են ուսանողը, գիտական ղեկավարը և ամբիոնի վարիչը (տե՛ս Հավելված 2):
<i>Համառոտագիր</i>	Տրվում են թեզի հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն անվանումները, իսկ նպատակը և ստացված արդյունքները ներկայացվում են միայն հայերեն (0,5-1 էջ):
<i>Բովանդակություն</i>	Ըստ հերթականության ներկայացվում են թեզի բոլոր բաժինները, դրանց համապատասխան էջերը, ինչպես նաև հավելվածները, որոնք կցվում են թեզին:
<i>Ներածություն</i>	Ներկայացվում են թեմայի արդիականությունը, նպատակն ու խնդիրները, ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, գիտական և/կամ կիրառական նշանակությունը:
<i>Հիմնական մաս</i>	Աշխատանքի հիմնական մասը բաղկացած է գլուխներից և ենթագլուխներից: Այն ներառում է օգտագործված գրականության և ուսումնասիրվող հիմնախնդրի վերլուծությունը, կիրառված մեթոդների և կատարված հետազոտության նկարագրությունը, ուսումնասիրության արդյունքների շարադրումը և վերլուծությունը, մեկնաբանություններ և ամփոփում:
<i>Եզրակացություններ (և առաջարկություններ)</i>	Ներկայացվում են եզրակացությունները, որոնցում ամփոփվում են աշխատանքի նշանակալի արդյունքները: Կարող են ներկայացվել նաև առաջարկություններ:
<i>Օգտագործված գրականության ցանկ</i>	Նշվում է միայն այն գրականությունը, որն օգտագործվել է թեզը շարադրելիս, և որին համապատասխան հղումներ են արված:
<i>Հավելվածներ</i>	Առկայության դեպքում կցվում են թեզին:

3. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

3.1. Մագիստրոսական թեզը պաշտպանության է ներկայացվում համակարգչային շարվածքով՝ տպագիր (կազմված) և էլեկտրոնային տարբերակներով: Թղթի չափսը՝ A4 (210 մմ x 297 մմ), լուսանցքները՝ ձախից 3.0 սմ, աջից՝ 1.5 սմ, վերնից՝ 2.0 սմ և ներքևից՝ 2.5 սմ: Նյութը տպվում է թերթի միայն մեկ երեսին: Տեքստը մուտքագրվում է «Յունիկոդ» (Unicode) կոդավորման համակարգի տառատեսակների կիրառմամբ: Վերնագրերը և տեքստը շարվում են 12 pt տառաչափով, միջտողային հեռավորությունը՝ 1.5: Գլուխների վերնագրերը գրվում են թավ (bold) և գլխատառերով: Յուրաքանչյուր գլուխ սկսվում է նոր էջից: Պարբերությունները հավասարեցվում են երկու կողմերից, սկսվում են 1 սմ խորքից: Թեզի բոլոր էջերը, ներառյալ հավելվածները, համարակալվում են ներքևում՝ կենտրոնում: Համարակալումը սկսվում է բովանդակությունից, որը համարվում է 4-րդ էջ:

3.2. Աշխատանքում առկա աղյուսակները, նկարներն ու գծապատկերները, հավելվածները և այլն համարակալվում են, և դրանց տրվում են անվանումներ (անհրաժեշտության դեպքում տրվում են նաև ծանոթագրություններ): Նկարների, գծապատկերների, գծագրերի անվանումները, նշանակումների բացատրությունները գրվում են դրանց ներքևում, մեջտեղում՝ 10 pt տառաչափով: Աղյուսակների անվանումները գրվում են դրանց վերևում, իսկ հավելվածներինը՝ նոր էջի վերին աջ անկյունում:

3.3. Աշխատանքի վերջում տրվում է օգտագործված գրականության ցանկն ըստ այբբենական կարգի՝ հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն հաջորդականությամբ: Ցանկում գրականությունը ներկայացվում է բնագրի լեզվով: Նախ նշվում են հեղինակի (ների) ազգանունը (ները) և անվան սկզբնատառը (երը), այնուհետև նյութի՝ գրքի կամ հոդվածի ամբողջական անվանումը, ամսագրի լրիվ կամ ընդունված կրճատ անվանումը, հրատարակման վայրը, հրատարակչությունը, հրատարակման թվականը, հատորի և թողարկման համարները, հերթական համարը, էջերը կամ գրքի էջերի քանակը: Համացանցում տեղադրված նյութերի դեպքում կիրառվում են նույն սկզբունքները՝ վերջում նշելով համապատասխան

նյութի հղման հասցեն և ծանոթանալու ամսաթիվը (օրինակ, ... // URL: <http://www.info...>, 14.06.2016):

3.4. Հղումները տեքստում տրվում են ուղղանկյուն փակագծերում՝ ըստ գրականության ցանկում ներկայացված կարգային համարի ([1], [2-5], [3, 7, 9-11], [3, էջ 15], [7, էջ 5-9]), կամ նշելով հեղինակի ազգանունը և հրատարակման տարեթիվը (Պողոսյան, 2015; Պետրոսյան և այլք, 2010), կամ տողատակում, ինչպես ներկայացվում է օրինակում¹:

3.5. Մագիստրոսական թեզի շարադրանքի նվազագույն և առավելագույն ծավալները սահմանում են ֆակուլտետների (կենտրոնների, ինստիտուտների) գիտական խորհուրդները՝ ելնելով մասնագիտական առանձնահատկություններից:

4. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

4.1. Մագիստրոսական թեզի պատրաստումը և պաշտպանությունն իրականացվում են ԵՊՀ առկա ուսուցման համակարգի համար սահմանված ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ժամանակացույցի համաձայն (տե՛ս Աղյուսակ 2): Հեռակա ուսուցման համակարգում յուրաքանչյուր գործողություն իրականացվում է աղյուսակ 2-ում ներկայացված վերջնաժամկետից մեկ կիսամյակ ուշ:

4.2. Մագիստրոսական թեզի պատրաստման աշխատանքները կատարվում են գիտական ղեկավարի խորհրդատվությամբ և վերահսկողությամբ: Գիտական ղեկավարի պարտականություններն են.

ա) մագիստրոսական թեզի առաջադրանքի կազմում,

բ) թեզի կատարման աշխատանքային պլանի (ժամանակացույցի) կազմում և դրա իրականացման վերահսկողություն,

¹ Սալանյան Լ., Ալավերդյան Ռ. Լուսի բևեռացումը և նրա հետազոտումը: Ուս. ձեռնարկ, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2014թ., էջ 53:

- զ) թեմայի վերաբերյալ գրականության և այլ աղբյուրների ընտրության և օգտագործման համար առաջարկություններ կամ խորհրդատվություն,
- դ) օգնություն ուսանողին՝ հետազոտության պլանի մշակման հարցում,
- ե) խորհրդատվություն ուսանողին՝ մագիստրոսական թեզի կատարման բոլոր հարցերում՝ համաձայն խորհրդատվությունների համար ուսումնական ստորաբաժանման կողմից սահմանված կիսամյակային գրաֆիկի,
- զ) ծանուցում ուսանողին՝ սույն կարգի դրույթների, պահանջների և գնահատման չափանիշների ու չափորոշիչների վերաբերյալ,
- է) խորհրդատվություն (օգնություն) ուսանողին՝ ելույթի պատրաստման և պաշտպանության համար անհրաժեշտ ցուցադրական նյութերի ընտրության հարցում,
- ը) թեզի վերաբերյալ գիտական ղեկավարի գրավոր կարծիքի կազմում:

4.3. Գիտական ղեկավարի կարծիքում արտացոլվում են.

- ա) աշխատանքի արդիականությունը և կարևորությունը,
- բ) ուսանողի՝ ինքնուրույն հետազոտություն կատարելու, տվյալներ մշակելու և հիմնավորված եզրակացություններ անելու կարողությունը,
- գ) աշխատանքում գիտական, մեթոդական և/կամ գործնական նորույթ պարունակող տարրերի առկայությունը,
- դ) գործնական առաջարկությունների/երաշխավորությունների առկայությունը,
- ե) կատարված աշխատանքի դրական կողմերը և թերությունները,
- զ) թեզի ձևավորման համապատասխանությունը սույն կարգի պահանջներին,
- է) երաշխավորություն թեզի հրապարակային պաշտպանության համար:

4.4. Մագիստրոսական թեզի նախապաշտպանությունն իրականացվում է մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանումում (միջամբիոնային հանձնախումբում)՝ ստորաբաժանման և մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարների, ինչպես նաև ուսանողի գիտական ղեկավարի մասնակցությամբ:

- 4.5. Թեզի նախապաշտպանության ընթացքում գրագողության հայտնաբերման դեպքում (աշխատանքում այլ աղբյուրներից առանց հղման, զգալի չափով օգտագործված ցանկացած նյութ (տեքստ) համարվում է գրագողություն) աշխատանքը չի թույլատրվում հրապարակային պաշտպանության:
- 4.6. Հրապարակային պաշտպանության ժամանակ գրագողության հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է «անբավարար»:
- 4.7. Մագիստրոսական թեզի հրապարակային պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված կարգի²:

² «ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման կարգ», հաստատված՝ ՀՀ ԿԳ նախարարի 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանով:

Աղյուսակ 2. Մագիստրոսական թեզի պատրաստման և պաշտպանության ժամանակացույց

Գործողություն	Վերջնաժամկետ
Մագիստրոսական թեզի թեմայի ընտրություն և հաստատում, գիտական ղեկավարի նշանակում և հրամանագրում	1-ին կիսամյակի ավարտ
Թեզի առաջադրանքի և վերջինիս կատարման աշխատանքային պլանի (ժամանակացույցի) կազմում, հետազոտության պլանի մշակում, հետազոտության մեթոդների ընտրություն, գրականության վերլուծություն/մշակում և ներկայացում ուսումնական ստորաբաժանում ատեստավորման համար	2-րդ կիսամյակի ավարտ
Թեզի հետազոտական մասի կատարում և արդյունքների վերլուծություն, աշխատանքի քննարկում և հաղորդում գիտական սեմինարների ընթացքում, որոնց հիման վրա իրականացվում է ատեստավորում	3-րդ կիսամյակի ավարտ
Հետազոտության արդյունքների ամփոփում, թեզի հանձնում՝ ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանում	4-րդ կիսամյակ, պաշտպանությունից առնվազն 4 շաբաթ առաջ
Գիտական ղեկավարի կարծիքի ներկայացում, թեզի նախապաշտպանություն, որոնց հիման վրա իրականացվում է ատեստավորում: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում՝ աշխատանքի լրամշակում և ներկայացում ուսումնական ստորաբաժանում մեկ շաբաթվա ընթացքում:	4-րդ կիսամյակ, պաշտպանությունից առնվազն 2 շաբաթ առաջ
Մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի արտաքին գրախոսության կազմակերպում ³ (տե՛ս Հավելված 3)	4-րդ կիսամյակ, գրախոսականի ներկայացում ուսումնական ստորաբաժանում պաշտպանությունից առնվազն 3 օր առաջ
Թեզի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում:	4-րդ կիսամյակի ավարտ ⁴

³ ԵՊՀ հիմնական աշխատողը չի կարող լինել արտաքին գրախոս:

⁴ Թեզի հրապարակային պաշտպանության ժամկետները սահմանվում են ԵՊՀ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ժամանակացույցով:

5. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

5.1. Մագիստրոսական թեզի գնահատումն իրականացվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ համաձայն սահմանված չափանիշների և դրանց համապատասխան չափորոշիչների (տե՛ս Աղյուսակ 3):

Աղյուսակ 3. Մագիստրոսական թեզի գնահատման չափանիշները, չափորոշիչները և հատկացվող միավորները

Ուսանողի ազգանուն, անուն, հայրանուն _____

Թեզի թեման _____

Հանձնաժողովի անդամ՝ գիտ.աստ., կոչում, ազգանուն, անուն _____

Գնահատման չափանիշ/ առավելագույն միավոր	Չափորոշիչ	Հատկացվող միավոր	Ընդհանուր միավոր
1. Աշխատանքի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը <i>Առավելագույնը՝ 2 միավոր</i>	1.1. Հիմնավորված է հետազոտության արդիականությունը, ձևակերպված է հիմնախնդիրը, սահմանված են հետազոտության նպատակը և խնդիրները: Կատարված են թեմային առնչվող անհրաժեշտ գրականության վերլուծություն և ամփոփում	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
2. Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները <i>Առավելագույն միավորը՝ 6</i>	2.1. Հետազոտությունը կատարված է ինքնուրույն՝ դրված խնդիրներին համապատասխան:	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
2.2. Ստացված արդյունքները հիմնավորված են և պարունակում են գիտական, մեթոդական կամ գործնական նորույթ	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0		
2.3. Կատարված է արդյունքների ամբողջական վերլուծություն, և արված են համապատասխան եզրակացություններ (նաև առաջարկություններ)	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0		

3. Աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը <i>Առավելագույն միավորը՝ 4</i>	3.1. Աշխատանքը շարադրված է հստակ, գրագետ և տրամաբանված: Աշխատանքի գլուխների և ենթագլուխների բաժանումը և անվանումները համապատասխանում են բովանդակությանը	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
	3.2. Աշխատանքը ձևավորված է ըստ տրված տեխնիկական պահանջների: Աշխատանքում առկա են հետազոտությունը և արդյունքները հիմնավորող հիմնական տվյալները (օրինակ՝ աղյուսակներ, նկարներ, սխեմաներ, մեջբերումներ և այլն)	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
4. Աշխատանքի հրապարակալին պաշտպանությունը <i>Առավելագույնը՝ 8 միավոր</i>	4.1. Ձեկույցում հիմնավորվում են հետազոտության արդիականությունը, նպատակը և խնդիրները, ներկայացվում են մեթոդաբանությունը, աշխատանքի բովանդակությունը, արդյունքները և եզրակացությունները	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
	4.2. Ձեկույցը հստակ է և հետևողական, զեկուցողը կարողանում է փոխկապակցված ձևով ներկայացնել և բացատրել կատարված աշխատանքը, հիմնավորել արդյունքները	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
	4.3. Հարցերին և դիտողություններին զեկուցողը պատասխանում է հիմնավորված և սպառիչ	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
	4.4. Ցուցադրական նյութն արտացոլում և պարզաբանում է աշխատանքի հիմնական բովանդակությունը	☐ - 2 ☐ - 1 ☐ - 0	
Արդյունարար առավելագույն միավորը՝ 20			

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ [18 pt, Bold]

_____ **ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ** [18 pt, Bold]

_____ **ուսումնական ստորաբաժանում** [16 pt, Bold]

_____ **ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ** [18 pt, Bold]

ԱԶԳԱՆՈՒՆ ԱՆՈՒՆ ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ [18 pt, Bold]

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶ [18 pt, Bold]

ԹԵՄԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ [16 pt, Bold]

« _____ » **մասնագիտությամբ**

_____ **մագիստրոսի որակավորման**

աստիճանի հայցման համար [14, Bold, Italic]

ԵՐԵՎԱՆ 2017 [13 pt, Bold]

Ուսանող՝ _____ [13 pt, Bold, Italic]
ստորագրություն

ազգանուն, անուն

Գիտական ղեկավար՝ _____ [13 pt, Bold, Italic]
ստորագրություն

գիտ. աստիճան, կոչում, ազգանուն, անուն

«Թույլատրելի պաշտպանության»

Ամբիոնի վարիչ՝ _____ [13 pt, Bold, Italic]
ստորագրություն

գիտ. աստիճան, կոչում, ազգանուն, անուն

« _____ » 20__ թ.

ԿԱՐԾԻՔ

ԵՊՀ մագիստրատուրայի ուսանող(ուհի)

-ի

(ազգանուն, անուն, հայրանուն)

(թեմայի անվանումը)

մագիստրոսական թեզի վերաբերյալ⁵

1. Աշխատանքի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը

2. Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները

3. Աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը

⁵ Գրախոսը նախապես պետք է ծանոթ լինի սույն կարգում սահմանված մագիստրոսական թեզի գնահատման չափանիշներին:

Դիտողություններ

Եզրակացություն (աշխատանքը բավարարում է/չի բավարարում մագիստրոսական թեզին ներկայացվող պահանջները, հեղինակն արժանի է տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի որակավորման աստիճանի շնորհմանը)

Գրախոս՝

(ազգանուն, անուն, հայրանուն)

(գիտական աստիճան և կոչում)

(աշխատանքի վայրը, պաշտոնը)

Ստորագրություն _____

«___» _____ 20__ թ.